

Enquête over de heraanleg van het Koningin Paolaplein

Ann Manhaeve, november 2014

1. Inleiding

Het project Gent Sint-Pieters wil het station en zijn ruime omgeving de komende tien jaar aanpassen aan de behoeften van de 21e eeuw. Dat project is een samenwerking tussen NMBS, Infrabel, Eurostation, De Lijn, het Vlaamse Gewest en de Stad Gent. De uitdaging is te zorgen voor een vlotte, leefbare en aangename omgeving waarin de verschillende vervoersmodi beter op elkaar afgestemd zijn. Een vernieuwd station Gent-Sint-Pieters, een nieuw bus- en tramstation, een volledig heraangelegd openbaar domein in de stationsomgeving, een ondergrondse parkeergarage en fietsenstallingen, een verbindingsweg met de R4, een ingericht natuurgebied en de projectontwikkeling aan de Koningin Fabiolalaan en aan het nieuwe Prinses Mathildeplein zijn de belangrijkste veranderingen.

Tussen de sporen en de K. Fabiolalaan ligt een langgerekt terrein dat zal worden ontwikkeld (1,3 km lang, een kleine 8 ha).

Via het Gewestelijk RUP van 2006 legt de Vlaamse overheid al een aantal harde voorwaarden op aan de toekomstige ontwikkeling. Dat RUP deelt het gebied in in 3 zones:

- zone A: 2,6 ha vlakbij het station, te ontwikkelen door Eurostation in opdracht van de NMBS;
- zones B (middendeel, 3,6 ha) en C (1,5 ha, tot aan de Snepkaai), beide eigendom van de Stad Gent (met uitzondering van het eerste gebouw van zone B, aanleunend bij zone A, dat door Eurostation wordt ontwikkeld).

Naast algemene voorwaarden voor het hele gebied, legt het GRUP voor elk van die drie zones specifieke voorwaarden op wat betreft dichtheid van bebouwing, sfeer, aandeel kantoren, aandeel woningen, functies

Nieuwe stedenbouwkundige studies en concretere inzichten verfijnden ondertussen de bepalingen van dat GRUP wat betreft de stationsomgeving en de K. Fabiolalaan. Hierbij werd nagegaan hoe de opgelegde mix van kantoren, woningen, commerciële ruimtes, buurtvoorzieningen, vrijetijdsfuncties en nieuw openbaar domein in aantrekkelijke, duurzame en haalbare scenario's vertaald kon worden.

In zone A bepaalt de reeds gebouwde ondergrondse pendelparking in ruime mate waar bovenliggende kantoren, woningen en pleinen zullen komen.

De projectpartners wensen de plannen niet enkel te baseren op adviezen van stedenbouwkundigen, mobiliteitsexperts en architecten, maar ook op signalen en adviezen uit de buurt. Buurtbewoners kregen zo al meerdere keren de kans om hun visie te geven op de ontwikkeling langs de Koningin Fabiolalaan.

Eind 2014 bespraken de projectpartners en geïnteresseerde buurtbewoners de plannen voor de aanleg van het Koningin Paolaplein. Dat plein ligt langs de K. Fabiolalaan, tegenover de F. De Potterstraat. Buurtbewoners en andere geïnteresseerden konden daarbij deelnemen aan 2 workshops, of hun mening digitaal te kennen geven.

Hieronder vindt u het verslag van die digitale bevraging. Daarbij worden eerst enkele algemene gegevens over de enquête besproken, gevolgd door een synthese van de resultaten. Het laatste hoofdstuk geeft alle resultaten per thema weer.

2. Algemene gegevens van de enquête

Van 2 september tot 14 oktober konden geïnteresseerden via een digitale enquête antwoorden op volgende vragen:

- Wat wil jij op het Koningin Paolaplein kunnen doen? Kies één of meerdere activiteiten uit onderstaande lijst. Waarom vind je die belangrijk?
De keuzemogelijkheden waren: zitten, elkaar ontmoeten, op een terras zitten, picknicken, lezen, wandelen, spelen, zelf een (buurt)activiteit organiseren, naar de markt gaan, naar een optreden gaan, liggen, feesten, andere
- Welke sfeer wil je op het Koningin Paolaplein? Kies één of meerdere sferen uit onderstaande lijst. Waarom vind je die belangrijk?
De keuzemogelijkheden waren: groen, gezellig, veilig, waterrijk, rustig, origineel, open, artistiek, gevarieerd, strak, stenig, actief, andere.

221 respondenten vulden één of meerdere vragen in. Respondenten hadden de keuze om al dan niet hun woonplaats, leeftijd en geslacht aan te duiden.

Woonplaats	Aantal	Percentage
in de buurt van het station Gent-Sint-Pieters	69	31%
in Gent, maar niet in de buurt van het station Gent-Sint-Pieters	48	22%
niet in Gent	49	22%
Geen antwoord	55	25%
Totaal	221	

Leeftijd	Aantal	Percentage
6 tot 11 jaar	0	0%
12 tot 17 jaar	0	0%
18 tot 29 jaar	25	11%
30 tot 39 jaar	31	14%
40 tot 49 jaar	40	18%
50 tot 59 jaar	32	14%
60 jaar of ouder	39	18%
geen antwoord	54	24%
Totaal	221	

Geslacht	Aantal	Percentage
Vrouw	58	26%
Man	108	49%
Geen antwoord	55	25%
Totaal	221	

Enkele opvallende gegevens:

- Ongeveer een derde van de respondenten woont in de buurt van het station Gent Sint-Pieters. Ongeveer een vijfde van de respondenten woont in Gent maar niet in de buurt van het station Gent Sint-Pieters. Ongeveer een vijfde woont niet in Gent.
- Geen enkele respondent was jonger dan 18 jaar. Verder zijn alle leeftijdscategorieën vertegenwoordigd in de enquête.
- Er reageerden beduidend meer mannen dan vrouwen.
- Een kwart van de respondenten gaf geen informatie over woonplaats, leeftijd of geslacht.

3. Synthese

Bijna de helft van de respondenten wil rustige activiteiten op het K. Paolaplein: zitten – al dan niet op een terras, lezen, liggen, wandelen. Een zelfde deel van de respondenten wenst een groene sfeer op het plein. Groen werkt rustgevend, is aangenaam, en maakt een plein gezellig, vindt men.

Men vindt dat er in de stad en in deze buurt te weinig groen is. Er zijn in de buurt van het station te weinig plekken waar men rustig kan zitten in het groen of op een terrasje, weg van het verkeer.

Men vindt dat groen nodig is in een dergelijke dichtbebouwde zone.

Vooraf voor mensen die geen tuin hebben, is het belangrijk om buiten te kunnen zitten.

Iets meer dan een kwart van de respondenten vraagt een gezellig plein. Gezelligheid is leuk, en nodig om ontmoeting mogelijk te maken en het buurtgevoel te stimuleren. Een vijfde van de respondenten vindt het belangrijk dat het plein uitnodigt tot ontmoeting.

Het plein moet zich richten naar iedereen: jong en oud, studenten, werknemers, pendelaars, buurtbewoners, ouders en kinderen.

Tot slot vindt bijna een kwart van de respondenten veiligheid belangrijk. Daarbij heeft men het zowel over voldoende sociale controle als over verkeersveiligheid.

4. Overzicht van alle resultaten

4.1. Ivm de gewenste activiteiten

Op de vraag 'Wat wil jij op het Koningin Paolaplein kunnen doen?' gaven de respondenten onderstaande antwoorden:

Gewenste activiteiten	Aantal	Percentage
Zitten	76	34%
Elkaar ontmoeten	44	20%
Op een terras zitten	38	17%
Picknicken	30	14%
Lezen	29	13%
Wandelen	28	13%

Gewenste activiteiten	Aantal	Percentage
Spelen	25	11%
Zelf een (buurt)activiteit organiseren	21	10%
Naar de markt gaan	18	8%
Naar een optreden gaan	15	7%
Liggen	12	5%
Andere	8	4%
Feesten	4	2%

Respondenten konden hierbij meerdere antwoorden aanduiden.

Opvallend is dat respondenten vooral rustige activiteiten willen op het K. Paolaplein: zitten – al dan niet op een terras, lezen, liggen, wandelen. 101 respondenten (46%) duiden minstens één van deze activiteiten aan.

Men wil kunnen rusten en lezen in het groen en/of in de zon terwijl men wacht op iemand of op de trein, terwijl de kinderen spelen. Iemand vraagt om beschutting te voorzien tegen de regen. Wachten is daarbij gezellig als dat op een terrasje kan. Terrasjes maken het plein ook levendig.

Wandelen in het groen vindt men ontspannend, zorgt voor rust.

Men vindt dat er in deze buurt te weinig andere plekken zijn waar men rustig kan zitten in het groen of op een terrasje, weg van het verkeer.

Het plein moet zich richten naar iedereen: jong en oud, studenten, werknemers, pendelaars, buurtbewoners, ouders en kinderen.

Vooraf voor mensen die geen tuin hebben, is het belangrijk om buiten te kunnen zitten.

Bijna een kwart van de respondenten (54 respondenten of 24%) vindt het belangrijk dat het plein uitnodigt tot ontmoeting en duidde 'elkaar ontmoeten' of 'zelf een (buurt)activiteit organiseren' aan. Men vindt dat zitgelegenheid mogelijkheid moet bieden om een praatje te maken (ook banken tegenover elkaar) en hoopt zo het buurtgevoel te versterken. Iemand stelt: *'Open ruimte in de stad moet altijd uitnodigen om een ontmoetingsplaats te zijn'*.

Sommigen (14%) zouden daarom graag picknicken op het plein, in het groen: dat is gezellig, zorgt voor sociaal contact.

Enkelen (11%) vindt dat kinderen moeten kunnen spelen op het plein. *'Buiten kunnen spelen is belangrijk'* vindt men, zowel voor de kinderen uit de buurt als voor de kinderen die in de projectontwikkeling wonen.

Verder willen enkelen naar de markt of een optreden gaan (resp. 8% en 7% van de respondenten). Vier respondenten (2%) willen feesten op het plein. Daartegenover stelt iemand expliciet dat feesten niet thuishoren in een dergelijke rustige buurt.

4.2. Ivm de gewenste sfeer

Op de vraag *'Welke sfeer wil je op het Koningin Paolaplein?'* gaven de respondenten volgende antwoorden:

Gewenste sfeer	Aantal	Percentage
Groen	94	43%
Gezellig	60	27%
Veilig	54	24%
Waterrijk	40	18%
Rustig	36	16%
Origineel	16	7%
Open	16	7%
Artistiek	14	6%
Gevarieerd	13	6%
Strak	12	5%
Stenig	4	2%
Actief	4	2%
Andere	0	0%

Respondenten konden hierbij meerdere antwoorden aanduiden.

Bijna de helft van de respondenten wenst een groene sfeer op het plein. Groen werkt rustgevend, is aangenaam, en maakt een plein gezellig, vindt men. Er is te weinig groen in de stad, in de buurt van het station. Groen is nodig in een dergelijke dichtbebouwde zone.

Ongeveer een kwart van de respondenten (27%) vraagt een gezellig plein. Gezelligheid is leuk en belangrijk om ontmoeting mogelijk te maken en het buurtgevoel te stimuleren.

Ook veiligheid vindt men belangrijk (24% van de respondenten). Men brengt veiligheid in verband met verkeersveiligheid en met ongewenst gedrag. Voldoende sociale controle (open plein) en verlichting zijn belangrijk, stellen sommigen.

Anderen brengen een 'open sfeer' eerder in verband met een zeker ruimtegevoel, vooral belangrijk tussen de hoogbouw. Of vinden dat er ruimte moet zijn voor een eigen invulling van het plein, bv een klein optreden.

Bijna een vijfde van de respondenten stelt voor om water te integreren in het plein, bv door een fontein. Water versterkt het rustige en natuurlijke aspect. Water is verfrissend, idyllisch, ontspannend, romantisch.

In de drukke omgeving van het station is rust noodzakelijk vindt 16% van de respondenten. Ook groen brengt rust en ontspanning.

Verder willen sommigen (7%) een origineel plein, dat mag een typisch Gents plein zijn. Zes procent van de respondenten wenst een artistiek plein want '*cultuur is belangrijk in een stad*' vindt men.

Tot slot verkiezen enkelen een gevarieerd (6%) of strak (5%) plein. Slechts 2% wenst een stenig of een actief plein.